

Inventarisatie Europese Euro's provincie
Gelderland
Peildatum 1 juli 2018



Colofon

Opdrachtitel

Inventarisatie Europese euro's provincie Gelderland – actualisering 2018
Peildatum 1 juli 2018

Opdrachtgever

Provincie Gelderland, de heer R. Zweers

Projectteam ERAC

Vincent Ketelaars, projectleider
Martijn Panjer
Robert Smeets

Documentnummer

122.691

Datum rapport

Concept rapport d.d. 3 september 2018
Besproken met opdrachtgever d.d. 11 september 2018
Definitief rapport d.d. 20 september 2018

European and Regional Affairs Consultants (ERAC) B.V.
Vughteweg 47a
Postbus 90102
5200 MA 's-Hertogenbosch
T. +31 (0) 73 700 03 40

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Opzet van de inventarisatie	5
3. Stand van verleende euro's per 1 juli 2018 – inclusief categorisering.....	8
4. Analyses.....	20
5. Benchmarking	24
Bijlage 1 - Multiplier	27

één Inleiding

1.1 Aanleiding

Provincie Gelderland heeft aan ERAC de opdracht gegeven om een update uit te voeren op het monitoringsysteem dat september 2017 aan de provincie is opgeleverd. Peildatum van dit meetmoment is 1 juli 2018.

Dit memo brengt in kaart hoeveel Europese middelen zijn geland bij Gelderse organisaties per 1 juli 2018, inclusief diverse tabellen, figuren en andere visuals om de cijfers nader te ordenen en te categoriseren.

Hoofdconclusie

Vanaf het begin van de huidige programmaperiode 2014-2020 tot de peildatum is **€ 520.019.926** Europese subsidie toegekend aan organisaties in Gelderland binnen **2.605** projecten.

Hieruit volgt een werkgelegenheidseffect van **11.665** fte voor deze Gelderse organisaties.

twee

Opzet van de inventarisatie

De inventarisatie van verleende euro's maakt gebruik van openbare databases en van contacten met programmabureaus / National Contact Points en wordt verdiept met verificatiegesprekken waar nodig.

2.1 Categorisering

Categorisering op projectniveau

Alle projecten worden gecategoriseerd op zes variabelen:

- Europees programma,
- Topsector,
- Bestuurlijke thema,
- Grand Societal Challenge,
- European Flagship,
- Maatregel cf. EIM-rekentool.

De topsectoren zijn gebaseerd op het landelijk topsectorenbeleid. De bestuurlijke thema's zijn gebaseerd op de thema's die in overgrote mate een rol spelen in de verschillende provinciale coalitieakkoorden. De Grand Societal Challenges en European Flagships zijn variabelen die door de Europese Commissie gebruikt worden en zorgen ervoor dat internationale en nationale vergelijkingen mogelijk zijn. De Grand Societal Challenges zijn zeven uitdagingen waarvoor gerichte investeringen in onderzoek en ontwikkeling een effectieve impact kunnen hebben ten voordele van de burgers. De European Flagships zijn nader geconcretiseerde groeilijnen (slim, duurzaam, inclusief) van de 'Europa 2020-strategie' van de Europese Commissie. De EIM-rekentool is in opdracht van destijds het Ministerie van Economische Zaken ontwikkeld om van projecten verwachte vervolginvesteringen en werkgelegenheid in te schatten. Hiervoor zijn 21 soorten projecten (maatregelen) gedefinieerd, met voor ieder soort een eigen berekeningssystematiek van de vervolginvesteringen en werkgelegenheid.

Categorisering op partnerniveau

Van de organisaties die participeren in de projecten wordt vastgelegd hoeveel subsidie zij binnen het project toegekend hebben gekregen. Daarnaast wordt de vestigingsplaats vastgelegd. De vestigingsplaats is de basis voor de geografische verdeling van de Europese euro's. Op deze manier kan een onderverdeling gemaakt worden naar euro's per gemeente, COROP-regio of provincie.

2.2 Benchmarking

Ter vergelijking van de verkregen Europese euro's ten opzichte van andere provincies, geeft dit memo een benchmarking ten opzichte van het aantal inwoners en het BNP (in totaal en per jaar). Ook is van de andere provincies de verdeling van de middelen tussen thematische en geografische fondsen weergegeven.

2.3 Multiplier

In de inventarisatie wordt enkel stilgestaan bij de verleende Europese euro's. De projectenomvang is in werkelijkheid groter, omdat voor diverse programma's geldt dat slechts een deel van de projectkosten uit subsidie wordt gefinancierd. Onder de thematische programma's varieert de subsidie globaal gesteld van 30% tot 100%. In de geografische programma's moet tegenover iedere Europese euro minimaal een 'nationale' euro staan (met historische ervaringscijfers in EFRO bijvoorbeeld dat de multiplier oploopt tot bijna 4).

Bij de berekening van de multiplier is op basis van ervaringscijfers per programma een gemiddeld subsidiepercentage bepaald. Deze zijn weergegeven in tabel 16. Op basis hiervan, samen met de verleende subsidie per programma, is berekend dat de huidige multiplier voor Gelderse projecten vastgesteld kan worden op **1,58**.

2.4 Doorontwikkelingen van het monitoringsysteem

We stippen expliciet aan dat het monitoringsysteem een dynamisch systeem is, dat sinds de start continu in ontwikkeling is. Het monitoringsysteem is inmiddels opgezet als een landelijke database, met als basis in Nederland gevestigde organisaties die Europese financiering ontvangen in de Europese begrotingsperiode 2014-2020. Door verdere automatisering is het mogelijk verdiepende analyses uit te voeren, omdat alle beschikbare informatie aan elkaar gekoppeld kan worden. Een goed voorbeeld hiervan is het nauwkeuriger berekenen van de multiplier en de werkgelegenheidscijfers.

Bij deze opzet van de database is **uniformering** in de gehanteerde categorieën noodzakelijk om te komen tot een goede benchmark van de beschikbare informatie. Benchmarking geeft regio's een belangrijk inzicht in de relatieve prestaties ten opzichte van andere (vergelijkbare) regio's. Daarnaast is uniformering noodzakelijk omdat de categorisering op projectniveau plaatsvindt, terwijl de geografische verdeling van de subsidie gebaseerd is op de vestigingsplaats van de organisaties. Dit laatste gebeurt om zo goed mogelijk weer te geven waar de subsidie daadwerkelijk landt. Hierdoor is het mogelijk dat middelen uit een programma uit Zuid-Nederland deels aan Gelderland worden toegerekend (voor het gedeelte aan Gelderse partners). Bij verschillende regionale categorisering worden categorieën van één regio dan deels toegerekend aan een andere regio. Dit is onoverzichtelijk en onwenselijk.

Voor Interreg Deutschland-Nederland wordt directer aangesloten op de beschikbare database wat betreft vestigingslocatie van partners. In deze rapportage zijn bijvoorbeeld projecten met Oost NV als partner opgenomen op basis van de formele adressering van de beschikking. In dit geval Apeldoorn. Ditzelfde geldt voor de kaderprojecten uit dit programma.

Verder is de database uitgebreid met **extra programma's**, bijvoorbeeld ESF Sociale innovatie en Duurzame inzetbaarheid, en met **EIB-financieringen** (zie paragraaf 4.3). De dekking van het monitoringsysteem groeit daarmee nog steeds. Ook is de database verder verrijkt op basis van behoeften in de regio. Zo is gestart met het categoriseren van organisaties, zodat hier ook inzichten uit kunnen worden verkregen.

Ten slotte vindt **continu inhoudelijke toetsing** van het monitoringsysteem plaats, onder andere door contacten die ERAC heeft met de provincies of met subsidieverstrekkers. Regelmatig wordt met deze informatie de database aangescherpt. Het is hierdoor mogelijk dat een subsidiebedrag wordt gerectificeerd, of dat van het ene naar het andere peilmoment een eerder aangebrachte categorisering wijzigt, bijvoorbeeld van topcluster Chemie en Materialen naar HTSM. Dit alles leidt ertoe dat op het moment van rapportage het monitoringsysteem zo goed mogelijk inzicht geeft in het op dat moment verleende volume aan Europese euro's.

drie

Stand van verleende euro's per 1 juli 2018 – inclusief categorisering

Inleiding

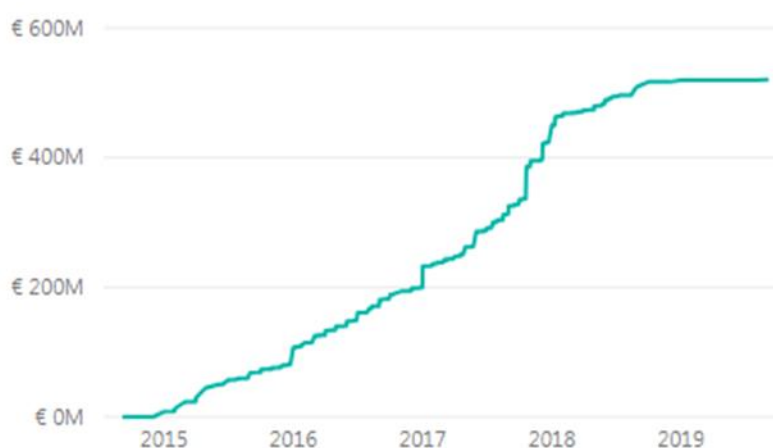
Per peildatum 1 juli 2018 is er binnen 2.605 projecten in totaal ruim 520 miljoen euro aan Europese subsidie toegekend aan begunstigden in Gelderland. De toename sinds de vorige actualisering (peildatum september 2017) omvat 1.782 projecten. De verworven financiering is met 218 miljoen euro toegenomen.

Deze grote groei in aantallen projecten is te verklaren doordat nu ook databases van de ESF-programma's sociale innovatie en duurzame inzetbaarheid zijn opgenomen. Deze programma's zijn opgebouwd uit veel verschillende projecten die klein van omvang zijn.

Peildatum	Verleende euro's	Aantal projecten
1 september 2017	€ 301.572.953	823
1 juli 2018	€ 520.019.926	2.605

Tabel 1: Peildata vergeleken

Van ieder project is een 'database-startdatum' vastgelegd. Indien beschikbaar is dit de datum van de verleningsbeschikking. Als alternatief wordt de startdatum van het project gebruikt, of anders de datum van vastlegging in de database. Op basis van deze data kan de ontwikkeling van de toekenningen van Europese euro's in de tijd worden weergegeven. In figuur 1 is de ontwikkeling voor Gelderse organisaties weergegeven.

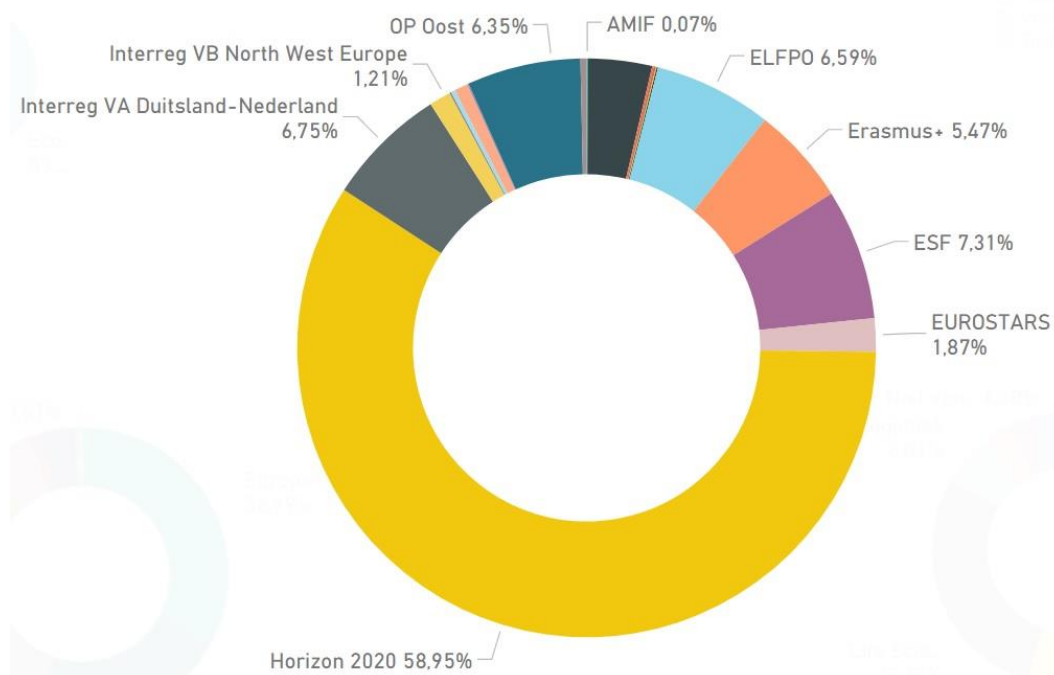


Figuur 1: Cumulatieve groei toegekende EU-subsidie in Gelderland

3.1 Euro's en aantal projecten naar programma

Europees programma	Aantal projecten	Percentage	Europese subsidie	Percentage
AMIF	1	0,04%	€ 370.522	0,07%
CEF	8	0,31%	€ 18.562.783	3,57%
COSME	4	0,15%	€ 469.788	0,09%
COST	1	0,04%	€ 642.467	0,12%
Creative Europe	6	0,23%	€ 265.256	0,05%
Erasmus+	201	7,72%	€ 28.470.915	5,47%
Europe for citizens	7	0,27%	€ 52.891	0,01%
EUROSTARS	36	1,38%	€ 9.713.977	1,87%
Horizon 2020	488	18,73%	€ 306.541.014	58,95%
LIFE	7	0,27%	€ 3.891.795	0,75%
Subtotaal thematisch	759	29,14%	€ 368.981.407	70,96%
EFMZV	1	0,04%	€ 348.609	0,07%
ELFPO	132	5,07%	€ 34.287.797	6,59%
ESF	1.371	52,63%	€ 38.013.884	7,31%
Interreg VA Duitsland-Nederland	54	2,07%	€ 35.097.455	6,75%
Interreg VB Noordzee	1	0,04%	€ 85.142	0,02%
Interreg VB North West Europe	13	0,50%	€ 6.285.041	1,21%
Interreg VC Europe	4	0,15%	€ 471.619	0,09%
Kansen voor West II (OP West)	10	0,38%	€ 1.245.562	0,24%
OP Noord	4	0,15%	€ 419.033	0,08%
OP Oost	242	9,29%	€ 33.011.017	6,35%
OPZuid	14	0,54%	€ 1.773.359	0,34%
Subtotaal geografisch	1.846	70,86%	€ 151.038.519	29,04%
Eindtotaal	2.605	100,00%	€ 520.019.926	100,00%

Tabel 2: Projecten per programma in aantallen en euro's

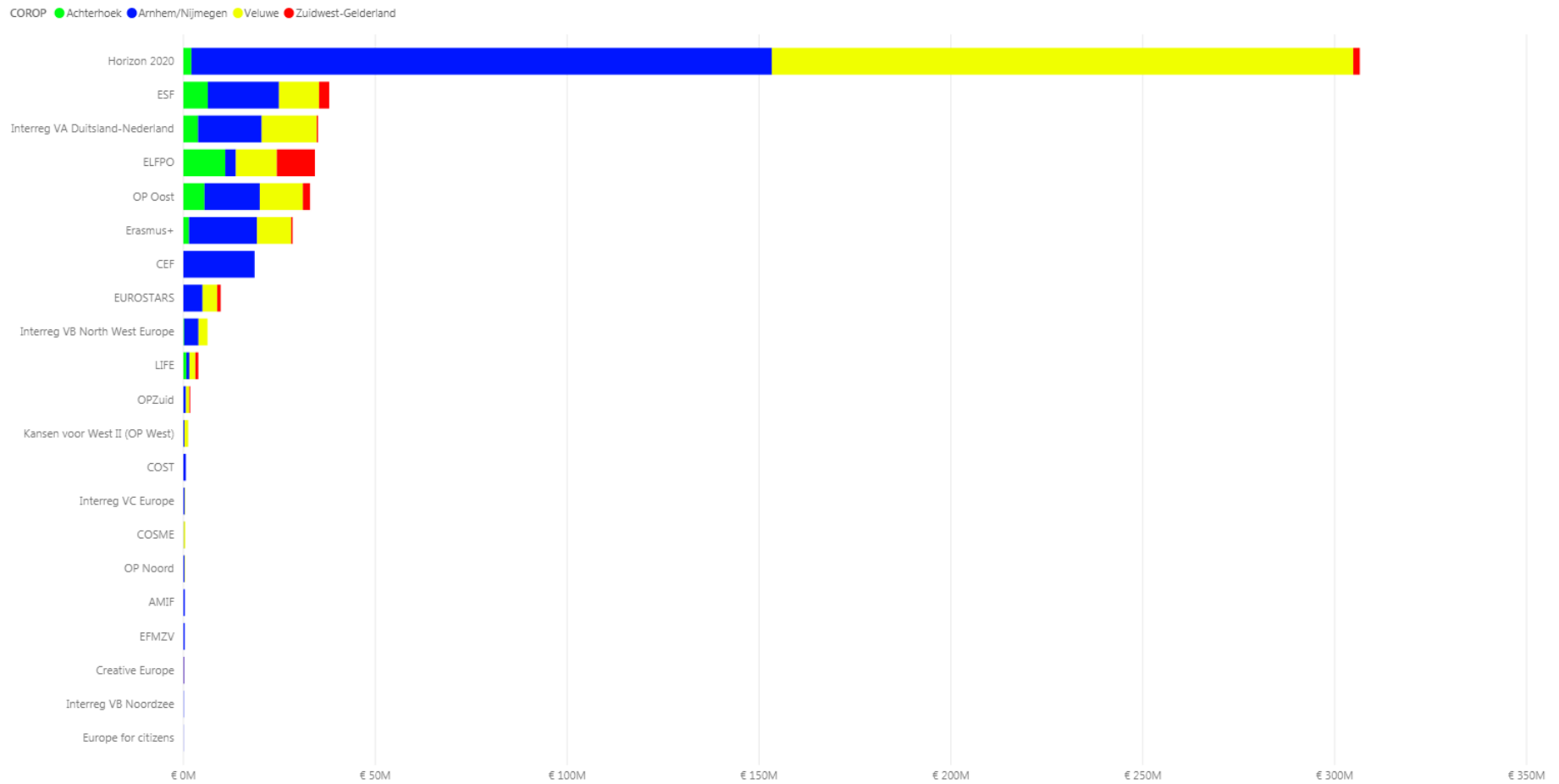


Figuur 2: Aandeel programma's naar euro in procenten

Enkele opvallende constateringten ten opzichte van de verkregen informatie zijn:

- Horizon2020 is het grootste programma in Gelderland. Dit is te verklaren door het succes van zowel de Universiteit van Wageningen als de Radboud Universiteit in dit programma.
- Bij de onderverdeling tussen geografische en thematische fondsen valt op dat het aantal projecten bij de geografische fondsen hoger ligt dan bij de thematische fondsen. Wanneer gekeken wordt naar de verworven euro's is de situatie precies andersom. Dit is te verklaren doordat veel ESF-projecten zijn beschikt die een geringe omvang hebben. Bij CEF, een thematisch programma, is de situatie omgekeerd. Hier zijn weinig projecten beschikt, maar deze zijn wel groot in omvang.
- Programma's als OPNoord, OPZuid en Kansen voor West komen ook voor in dit overzicht. Dit maakt goed inzichtelijk hoe Gelderse partners ook een rol spelen binnen projecten met de focus in een ander landsdeel.

De verdeling van de verleende euro's per programma over de vier COROP-regio's in euro's is te zien in figuur 3 op de volgende pagina. Tabel 3 geeft een uitsplitsing van de euro's binnen Horizon2020 naar de meest relevante calls. Tabel 4 geeft per programma de gemiddelde subsidie op projectniveau weer op basis van de gehele database.



Figuur 3: Verdeling verleende euro's per programma naar COROP-regio

Horizon2020 - call	Aantal projecten	Europese subsidie
Horizon 2020 - COFUND	4	€ 1.600.359
Horizon 2020 - Coordination and Support Action	62	€ 15.560.992
Horizon 2020 - ERC Grant	44	€ 59.032.348
Horizon 2020 - Innovation Action	67	€ 53.912.234
Horizon 2020 - Marie Curie	95	€ 28.314.687
Horizon 2020 - Research & Innovation Action	205	€ 146.676.706
Horizon 2020 - SME	11	€ 1.443.689
Eindtotaal	488	€ 306.541.014

Tabel 3: Horizon2020 uitgesplitst

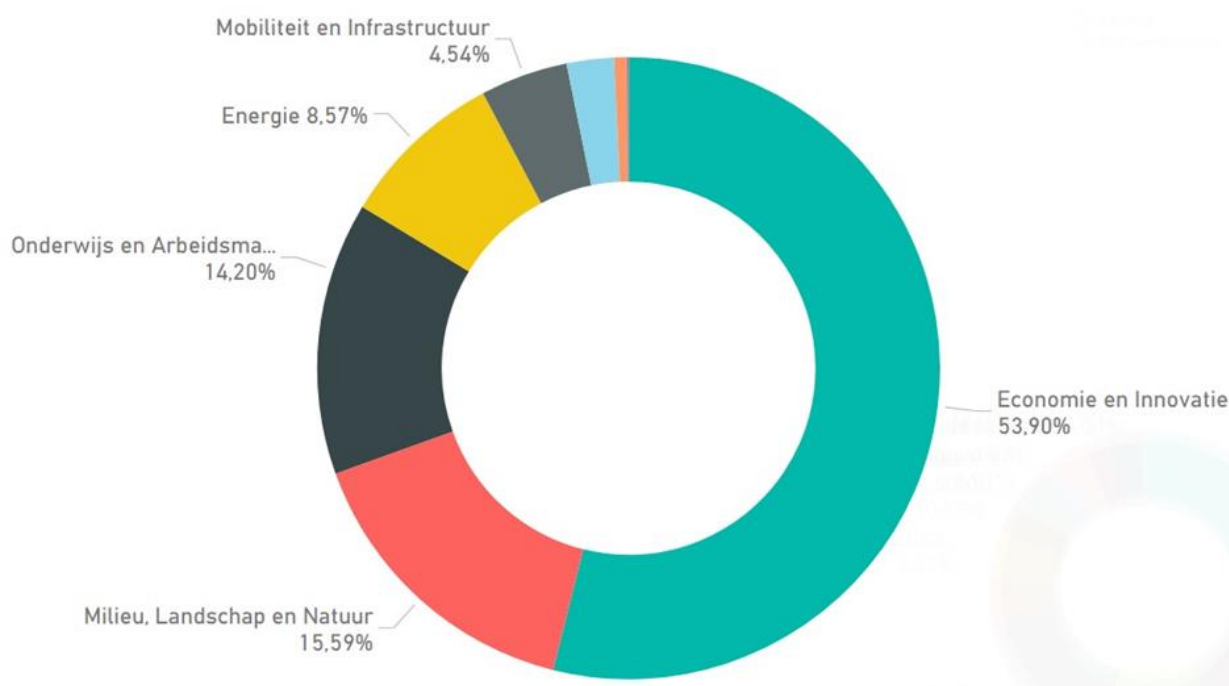
Europees programma	Gemiddelde subsidie partnerniveau
CEF	€ 2.320.348
COST	€ 642.467
Horizon 2020	€ 537.791
LIFE	€ 389.180
AMIF	€ 370.522
Interreg VB North West Europe	€ 369.708
EFMZV	€ 348.609
ELFPO	€ 259.756
EUROSTARS	€ 231.285
Interreg VA Duitsland-Nederland	€ 178.160
Erasmus+	€ 144.522
Interreg VC Europe	€ 117.905
COSME	€ 117.447
Kansen voor West II (OP West)	€ 88.969
OPZuid	€ 88.668
Interreg VB Noordzee	€ 85.142
OP Oost	€ 73.850
OP Noord	€ 69.839
Creative Europe	€ 44.209
ESF	€ 25.292
Europe for citizens	€ 6.611

Tabel 4: Gemiddelde subsidie per partner per programma

3.2 Euro's naar bestuurlijk thema

Bestuurlijk thema	Aantal projecten	Percentage	Europese subsidie	Percentage
Cultuur en Samenleving	38	1,46%	€ 12.767.272	2,46%
Economie en Innovatie	673	25,83%	€ 280.284.832	53,90%
Energie	106	4,07%	€ 44.565.441	8,57%
Milieu, Landschap en Natuur	161	6,18%	€ 81.061.051	15,59%
Mobiliteit en Infrastructuur	18	0,69%	€ 23.634.271	4,54%
Onderwijs en Arbeidsmarkt	1.592	61,11%	€ 73.846.129	14,20%
Toerisme en Recreatie	7	0,27%	€ 391.755	0,08%
Zorg en Welzijn	10	0,38%	€ 3.469.175	0,67%
Eindtotaal	2.605	100,00%	€ 520.019.926	100,00%

Tabel 5: Projecten per bestuurlijk thema in aantallen en euro's



Figuur 4: Aandeel per bestuurlijk thema in euro's in procenten

Bij de verdeling naar bestuurlijke thema valt het volgende op:

- Economie en Innovatie is verantwoordelijk voor meer dan 50% van de verworven financiering. Dit is een logisch gevolg van het feit dat veel Europese programma's gericht zijn op dit thema. Denk bijvoorbeeld aan Horizon2020 en Eurostars, maar ook OPOost.
- Met zeven projecten scoort Toerisme & Recreatie relatief weinig. Dit is te verklaren doordat vanuit de Europese programma's weinig focus ligt op dit thema. Binnen Interreg Deutschland-Nederland en ELFPO zijn in beperkte mate mogelijkheden binnen dit thema.

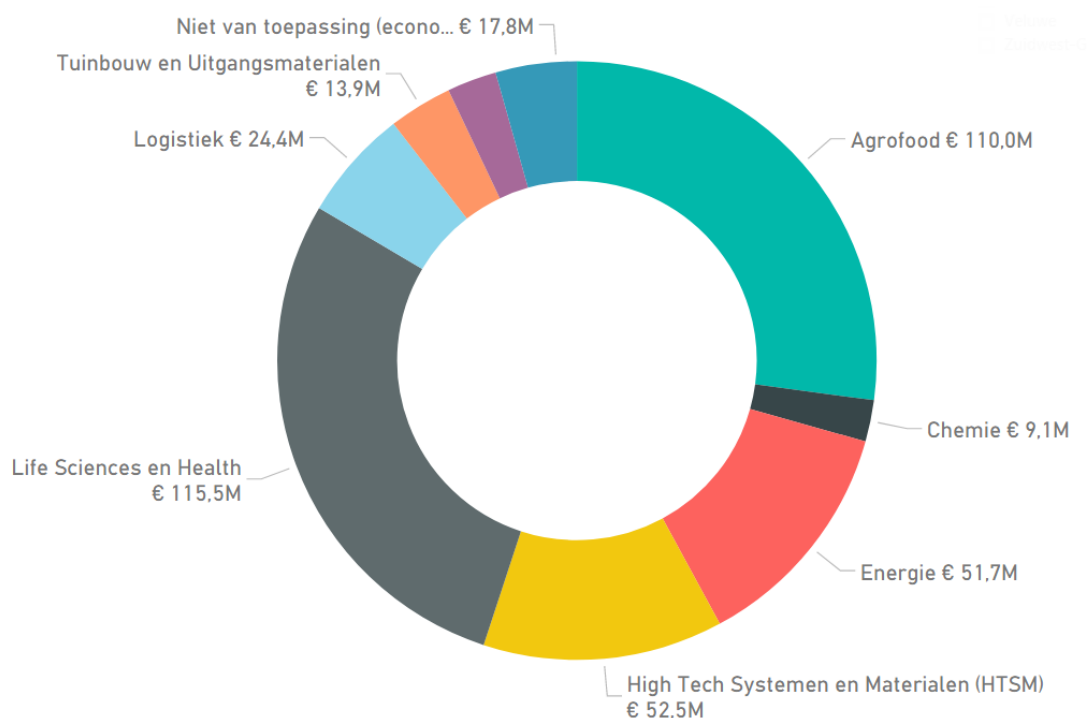
In deze cijfers toont zich nadrukkelijk de Europe2020-strategie, gericht op slimme groei (economie & innovatie), duurzame groei (energie, milieu) en inclusieve groei (onderwijs en arbeidsmarkt, zorg). Daarnaast de omvangrijke investeringen in infrastructuur op de grote verbindingen, de corridors van Europees belang, uit Connecting Europe (mobiliteit & infrastructuur).

3.3 Euro's naar topsector

Alle projecten zijn gecategoriseerd naar economisch topsector volgens het nationaal topsectorenbeleid. Economische projecten die niet onder deze sectoren te plaatsen waren, zijn ingedeeld onder 'Niet van toepassing (economisch)'. De niet-economische projecten zijn weergegeven als 'Niet gecategoriseerd'. Uit de cijfers blijkt dat bijna 75% van de verleende Europese subsidie in Gelderland toe te rekenen is aan één van de topsectoren.

Topsector	Aantal projecten	Percentage	Europese subsidie	Percentage
Agrofood	292	11,21%	€ 109.987.614	21,15%
Chemie	22	0,84%	€ 9.081.833	1,75%
Energie	108	4,15%	€ 51.667.752	9,94%
High Tech Systemen en Materialen (HTSM)	175	6,72%	€ 52.523.746	10,10%
Life Sciences en Health	208	7,98%	€ 115.484.454	22,21%
Logistiek	19	0,73%	€ 24.358.898	4,68%
Tuinbouw en Uitgangsmaterialen	27	1,04%	€ 13.935.612	2,68%
Water en Maritiem	25	0,96%	€ 10.822.150	2,08%
Niet van toepassing (economisch)	42	1,61%	€ 17.757.820	3,41%
Niet gecategoriseerd (niet-economisch)	1.687	64,76%	€ 114.400.046	22,00%
Eindtotaal	2.605	100,00%	€ 520.019.926	100,00%

Tabel 6: Projecten per topsector in aantallen en euro's



Figuur 5: Aandeel per topsector in euro's in procenten

Bij de verdeling naar topsector valt het volgende op:

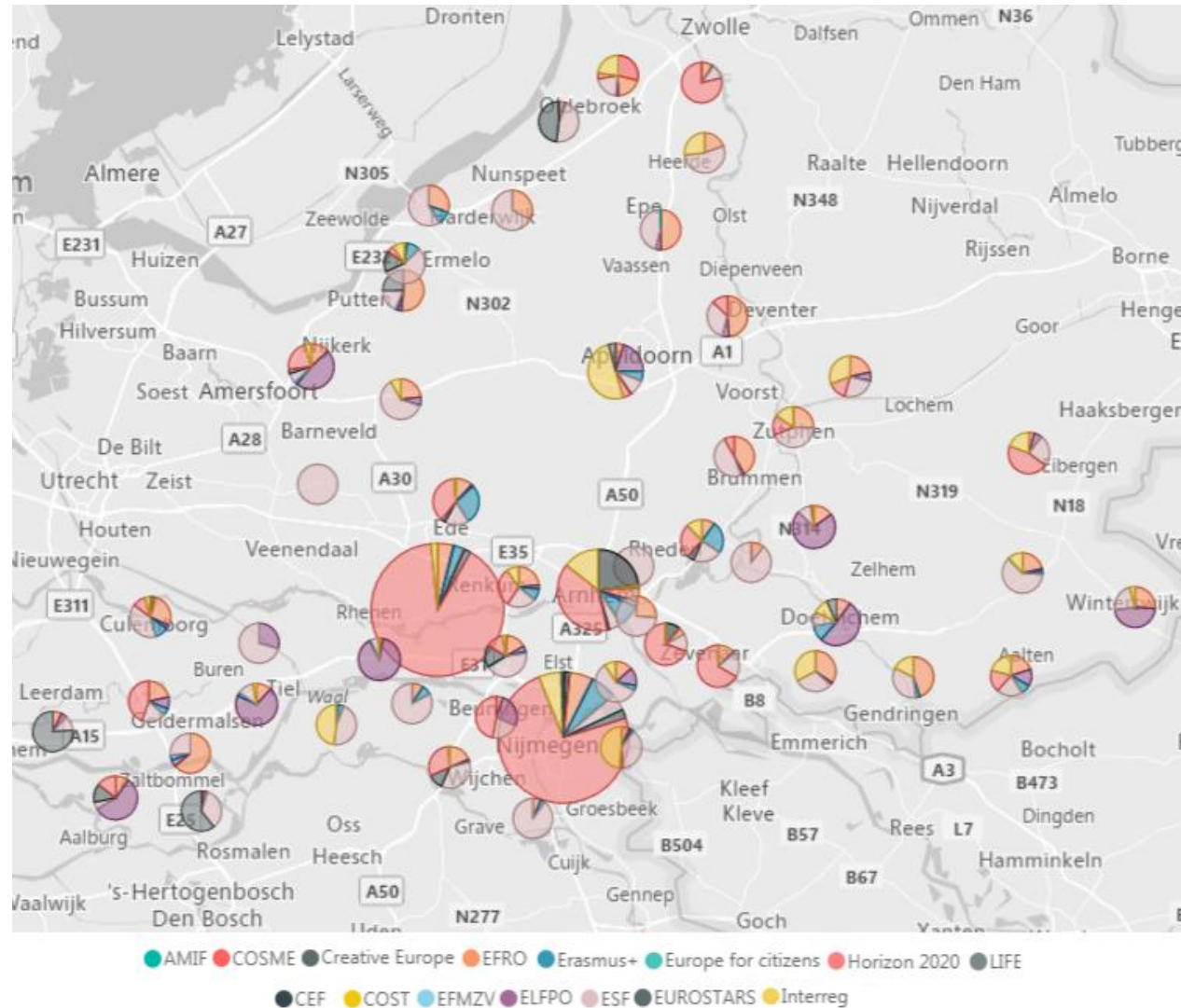
- Een groot aantal van de projecten wordt niet gecategoriseerd naar topsector. Dit zijn bijvoorbeeld projecten binnen ESF of Erasmus+. Dit zijn dus veelal projecten zonder economisch karakter die in geen enkele economische sector te plaatsen zijn. Het is dan ook logisch dat zij niet te koppelen zijn aan een topsector.
- Wanneer gekeken wordt naar de projecten die wel onder een topsector vallen, dan vallen direct de topsectoren Life Sciences and Health op en Agrofood. De Life Sciences and Health projecten worden vooral uitgevoerd op de Radboud Universiteit/Radboud UMC. De agrofood projecten worden vooral uitgevoerd in Wageningen.

3.4 Euro's naar COROP-regio

Regio	Europese subsidie
Achterhoek	€ 31.178.918
Arnhem/Nijmegen	€ 252.703.841
Veluwe	€ 217.330.098
Zuidwest-Gelderland	€ 18.807.069
Eindtotaal	€ 520.019.926

Tabel 7: Financiering per COROP-regio

Kaart 1: EU-financiering per Gelderse gemeente naar Europees programma in euro's



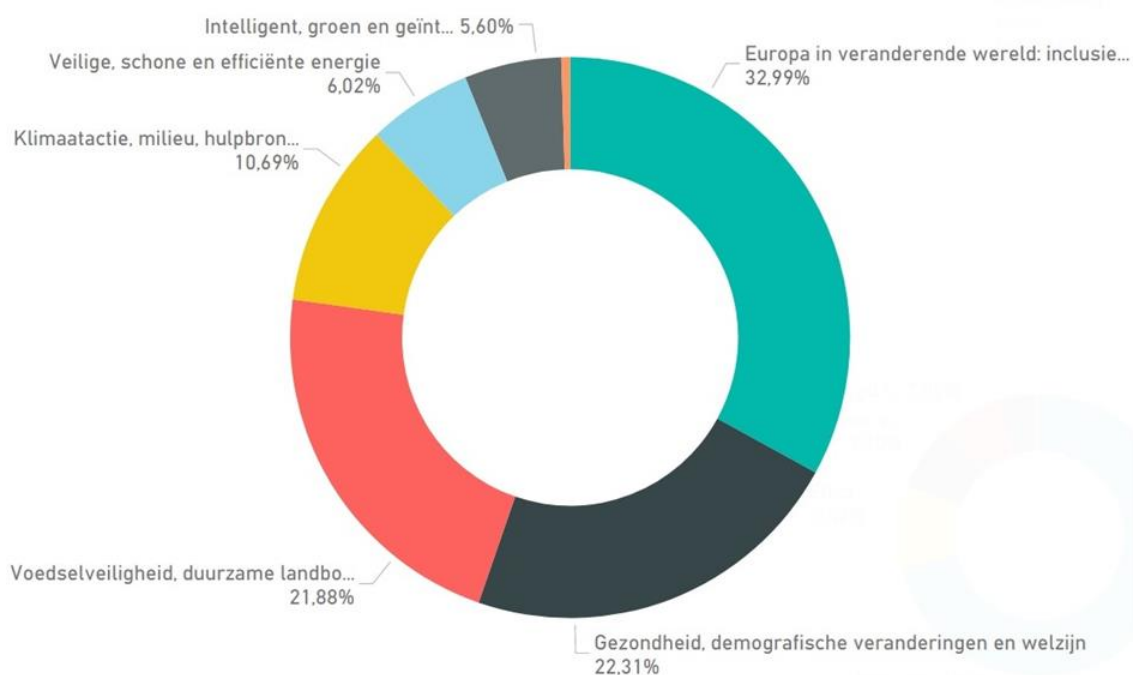
Gelet op de geografische spreiding van projecten valt het volgende op:

- Horizon2020 is vooral geconcentreerd in Wageningen en Nijmegen. In plattelandsgemeenten zoals Winterswijk en Tiel is het juist het ELFPO-programma belangrijk.
- In de Achterhoek worden veel projecten van het programma Interreg Deutschland-Nederland uitgevoerd.
- De organisaties die participeren in EFRO-projecten zijn geografisch goed verspreid binnen de provincie;
- De Gelderse CEF-projecten zijn op locatie Arnhem geplaatst. Dit komt enerzijds doordat de provincie in sommige projecten projectpartner is, maar ook omdat niet altijd bekend is waar de werkzaamheden aan het CEF-project precies plaatsvinden. In deze gevallen wordt het project geplaatst op de locatie van de provinciehoofdstad.

3.5 Euro's naar Grand Societal Challenge

Grand Societal Challenge	Aantal projecten	Percentage	Europese subsidie	Percentage
Europa in veranderende wereld: inclusieve, innovatieve en reflectieve maatschappijen	1.879	72,13%	€ 171.567.624	32,99%
Gezondheid, demografische veranderingen en welzijn	204	7,83%	€ 115.997.444	22,31%
Intelligent, groen en geïntegreerd vervoer	22	0,84%	€ 29.131.323	5,60%
Klimaatactie, milieu, hulpbronefficiëntie en grondstoffen	104	3,99%	€ 55.569.043	10,69%
Veilige samenlevingen: bescherming van vrijheid en veiligheid van Europa en de Europese burgers	6	0,23%	€ 2.648.512	0,51%
Veilige, schone en efficiënte energie	89	3,42%	€ 31.325.328	6,02%
Voedselveiligheid, duurzame landbouw en bosbouw, onderzoek voor zee-, kust- en binnenwater en de bio-economie	301	11,55%	€ 113.780.651	21,88%
Eindtotaal	2.605	100,00%	€ 520.019.926	100,00%

Tabel 8: Projecten per Grand Societal Challenge in aantallen en euro's

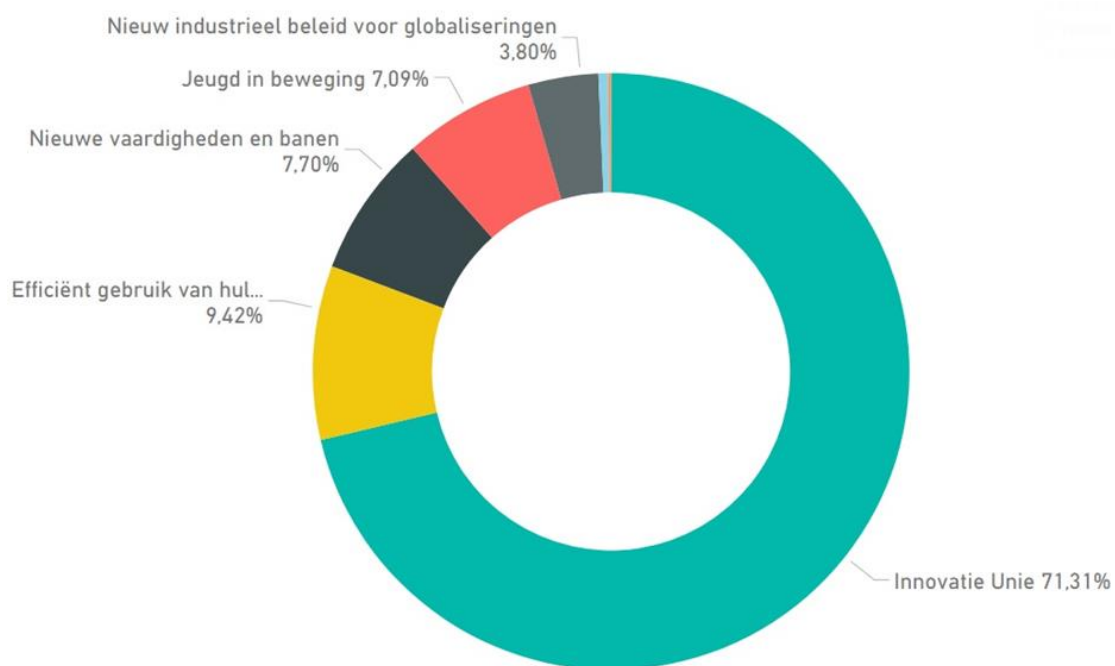


Figuur 6: Aandeel Grand Societal Challenges in euro in procenten

3.6 Euro's naar European Flagship

European Flagship	Aantal projecten	Percentage	Europese subsidie	Percentage
Digitale agenda	7	0,27%	€ 2.658.604	0,51%
Efficiënt gebruik van hulpbronnen	81	3,11%	€ 48.968.570	9,42%
Europees platform tegen armoede	3	0,12%	€ 868.848	0,17%
Innovatie Unie	887	34,05%	€ 370.848.774	71,31%
Jeugd in beweging	1.545	59,31%	€ 36.889.995	7,09%
Nieuw industrieel beleid voor globalisering	13	0,50%	€ 19.763.402	3,80%
Nieuwe vaardigheden en banen	69	2,65%	€ 40.021.732	7,70%
Eindtotaal	2.605	100,00%	€ 520.019.926	100,00%

Tabel 9: Projecten per Flagship in aantallen en euro's



Figuur 7: Aandeel Flagships in euro in procenten

vier

Analyses

4.1 Categorisering organisaties naar type begunstigden

Voorheen werden projecten enkel gecategoriseerd naar 'MKB-deelname ja/nee'. In de diverse contacten is een behoefte gesignaleerd naar inzicht in meer detail van de typen begunstigden. Hierdoor ontstaat een helder beeld van de participatie van de verschillende typen organisaties in Europees gefinancierde projecten. Universiteiten ontvangen veruit de meeste Europese subsidie. Dit is logisch gezien de focus op kennis en innovatie in de grootste Europese fondsen. Het MKB, een belangrijke doelgroep zowel voor de Europese Commissie als de Nederlandse provincies, scoort ook goed met een tweede plek wat betreft verleende subsidie gemeten naar euro's. Het MKB is in aantal wel met afstand het meest aanwezige type. Binnen de verwerkte categorisering:

- ⇒ is 40% van het aantal ontvangers MKB,
- ⇒ komt 18% van de Europese euro's bij MKB terecht.

Overigens is het aandeel van het MKB in de praktijk nog hoger, omdat ook in andere categorieën, bijvoorbeeld het landbouwbedrijf, organisaties als MKB te classificeren zijn.

Type organisatie	Aantal partners	Europese subsidie
Gemeente	229	€ 31.296.428
Geprivatiseerde voorziening	17	€ 388.238
Groot bedrijf	452	€ 23.765.173
HBO	58	€ 9.567.523
Intermediaire organisatie	109	€ 25.959.898
Landbouwbedrijf	42	€ 2.748.176
MBO	51	€ 9.655.354
MKB	1.286	€ 91.960.723
NGO	36	€ 2.293.697
Nutsbedrijf	6	€ 2.052.783
Onderzoeksinstelling	39	€ 9.711.754
Openbare voorziening	55	€ 2.549.350
Overig	112	€ 16.297.969
Overig bedrijvigheid	33	€ 2.605.158
Overig overheid	49	€ 1.521.106
Primair onderwijs	45	€ 716.576
Provincie	12	€ 2.126.670
Rijksoverheid	5	€ 9.175.412
Universiteit	482	€ 257.918.667
Voortgezet onderwijs	79	€ 2.457.633
Waterschap	18	€ 15.251.638
Eindtotaal	3.215	€ 520.019.926

Tabel 10: Verdeling projectpartners naar type organisatie

4.2 Gecreëerde werkgelegenheid

Deze cijfers zijn gebaseerd op categorisering van ieder project naar één van de 21 categorieën in de EIM-rekentool. Omdat de rekentool gebaseerd is op input van totale projectkosten, is de eerder benoemde multiplier gebruikt om de Europese subsidie om te rekenen naar totale projectkosten.

Zoals in de tabel te zien is, worden voor enkele EIM-categorieën – ongeacht de projectomvang of andere specificaties – geen arbeidsplaatsen voorzien.

EIM-categorie	Europese subsidie	FTE
Oprichten en uitbreiden kennisinstellingen	€ 64.687.502	1.461
Ontwikkelingen van technologie en innovatie in speerpuntsectoren	€ 305.706.412	3.737
Intensiveren van R&D-capaciteit in de regio	€ 7.097.680	33
Stimulering clustervorming in sectoren	€ 5.094.400	91
Ontwikkelen en stimuleren ict-toepassingen in MKB	€ 2.435.487	132
Bedrijfsgerichte maatregelen rond het stimuleren van ondernemerschap in het MKB	€ 18.033.356	2.088
Bedrijfsgerichte maatregelen rond het faciliteren van ondernemerschap in het MKB	€ 642.467	15
Scholing en arbeidsmarkt	€ 73.717.040	4.109
Bereikbaarheid van kenniscentra, hoogwaardige werklocaties en bovenregionale voorzieningen en toplocaties	€ 20.354.627	0
Verbetering toeristisch-recreatieve infrastructuur en voorzieningenniveau	€ 2.815.046	0
Bereikbaarheid en mobiliteit (geen infrastructuur)	€ 170.000	0
Verbetering milieukwaliteit	€ 17.028.484	0
Verbetering toeristisch-recreatief en cultureel voorzieningenniveau	€ 521.163	0
Uitbreiding en modernisering cultureel aanbod	€ 1.716.263	0
Eindtotaal	€ 520.019.926	11.665

Tabel 11: Europese subsidie en gecreëerde FTE per EIM-categorie

4.3 Euro's financiering door EIB

Naast de euro's subsidie die uit de geïnventariseerde programma's naar Gelderland stromen, stelt de EIB euro's als financieringen beschikbaar. Deels als zogenaamde 'direct loans' (leningen direct aan leningnemers), deels indirect door middel van garantstellingen aan de national promotional banks. Directe leningen staan in de database op basis van locatie leningnemer. De bedragen via de national promotional banks worden toegerekend aan de respectieve provincies op basis van bruto regionaal product.

Daarnaast verstrekt de EIB leningen uit het Europees Fonds voor Strategische Investerings (EFSI, ook bekend als het 'Junkcerfonds'). Hieruit zijn per peildatum in Gelderland geen projecten gefinancierd.

Projectnaam	Omvang lening
FIVE DEGREES (EGFF)	€ 379.531,00
FIVE DEGREES (EGFF)	€ 379.531,00
DEUTSCHE BANK KMU & MID-CAP LOAN III	€ 2.530.210,00
EUROPEAN SMES EXPORT FUNDING PLATFORM	€ 253.021,00
PAN EUROPEAN BNP PARIBAS LEASING SOLUTIONS	€ 4.048.336,00
GN STORE NORD ACOUSTIC TECHNOLOGY RDI II	€ 1.533.333,00
ABN AMRO BANK NV LOAN FOR SMES II	€ 35.422.940,00
NIBC MID-CAP GUARANTEE	€ 16.446.365,00
NIBC MID-CAP GUARANTEE	€ 2.534.782,00
DEUTSCHE BANK KMU & MID-CAP LOAN IV	€ 506.042,00
DEUTSCHE BANK KMU & MID-CAP LOAN IV	€ 506.042,00
ABN AMRO BANK NV LOAN FOR SMES III	€ 25.302.100,00
ING BANK NV LOAN FOR SMES AND MIDCAPS VI	€ 14.169.176,00
DE LAGE LANDEN LOAN FOR SMES AND MID-CAPS II	€ 20.241.680,00
NETHERLANDS OFFSHORE WIND	€ 20.950.139,00
NETHERLANDS OFFSHORE WIND	€ 20.241.680,00
NETHERLANDS OFFSHORE WIND	€ 18.217.512,00
RABOBANK LOAN FOR SMES AND MID-CAPS VII	€ 20.241.680,00
SG INNOVATIVE EQUIPMENT LEASING FRAMEWORK LOAN	€ 1.518.126,00
NWB BANK INFRASTRUCTURE MBIL II	€ 25.302.100,00
BNG BANK INFRASTRUCTURE MBIL	€ 25.302.100,00
ABN AMRO BANK NV LOAN FOR SMES IV	€ 25.302.100,00
RABOBANK IMPACT LOAN FOR SMES AND MIDCAPS III	€ 17.711.470,00
RABOBANK LOAN FOR SMES AND MID-CAPS VIII	€ 12.651.050,00
RABOBANK LOAN FOR SMES AND MID-CAPS V	€ 10.120.840,00
RABOBANK LOAN FOR SMES AND MID-CAPS V	€ 30.362.520,00
QREDITS LOAN FOR SMES I	€ 2.024.168,00
QREDITS LOAN FOR SMES I	€ 8.096.672,00
DE LAGE LANDEN LOAN FOR SMES AND MID-CAPS I	€ 15.181.260,00
DE LAGE LANDEN LOAN FOR SMES AND MID-CAPS I	€ 15.181.260,00
RABOBANK IMPACT LOAN FOR SMES - SUSTAINABILITY	€ 5.060.420,00
NWB BANK INFRASTRUCTURE MBIL	€ 40.483.359,00
DE LAGE LANDEN LOAN FOR SMES AND MID-CAPS III	€ 20.241.680,00
RABOBANK IMPACT LOAN FOR SMES AND MIDCAPS II	€ 10.120.840,00
LTE VOLTE - HIGH SPEED MOBILE INTERNET ROLLOUT	€ 7.464.119,00
RABOBANK SME AND MIDCAP SUPPORT	€ 12.954.675,00
DE LAGE LANDEN LOAN FOR SMES AND MID-CAPS IV	€ 20.241.680,00
RABOBANK LOAN FOR SMES AND MID-CAPS VI	€ 20.241.680,00
Subtotaal indirect loans	€ 529.466.219

Projectnaam	Omvang lening
GORENJE RDI PROJECT	€ 6.500.000,00
IWMS SAAS CONVERSION (MGF)	€ 12.000.000,00
TENNET RANDSTAD NETWORK	€ 150.000.000,00
ALLIANDER ELECTRICITY NETWORK	€ 300.000.000,00
ULTIMAKER (MGF)	€ 15.000.000,00
Subtotaal direct loans	€ 483.500.000
Eindtotaal	€ 1.012.966.216

Tabel 12: EIB-financieringen

vijf Benchmarking

ERAC beschikt over inventarisaties van alle Nederlandse provincies. De inventarisaties van de provincies Utrecht en Noord-Holland zijn echter minder compleet, omdat geen informatie aanwezig is van de programma's die normaliter door de provincies zelf worden aangeleverd. Omdat hierdoor een vertekend beeld zou ontstaan, zijn deze twee provincies dan ook niet meegenomen in de benchmark.

Uit de verzamelde data blijken per provincie de volgende relatieve scores als benchmark naar:

- Bruto regionaal product;
- Inwoneraantal;
- Thematische versus geografische fondsen.

5.1 Vergelijking op inwoneraantal (euro's per inwoner per jaar)

Een variabele waar alle tien provincies op vergeleken worden is hoeveel euro per inwoner terecht komt. Dit levert het volgende overzicht op:

Provincie	Euro per inwoner / gehele periode	Euro per inwoner / per jaar ¹
Groningen	€ 432	€ 118
Zuid-Holland	€ 299	€ 82
Gelderland	€ 254	€ 69
Zeeland	€ 249	€ 68
Limburg	€ 229	€ 63
Overijssel	€ 219	€ 60
Noord-Brabant	€ 202	€ 55
Flevoland	€ 159	€ 44
Drenthe	€ 98	€ 27
Friesland	€ 92	€ 25

Tabel 13: Euro's per inwoner

5.2 Relatieve verdeling geografische versus thematische programma's

Uit de inventarisaties voor meerdere provincies blijkt een brede variatie in de verdeling van verleende euro's over de geografische programma's (regionaal gealloceerde budgetten) en de thematische programma's (op Europa-brede schaal aan te vragen budgetten).

¹ De totaal verworven middelen berekend per jaar, gebaseerd op de periode 1 oktober 2014 – waarin de meeste programma's daadwerkelijk zijn gestart met het toekennen van middelen – tot heden

Provincie	Aandeel geografisch programma	Aandeel thematisch programma
Drenthe	53,10%	46,90%
Flevoland	61,31%	38,69%
Friesland	50,87%	49,13%
Gelderland	29,04%	70,96%
Groningen	31,18%	68,82%
Limburg	40,70%	59,30%
Noord-Brabant	28,36%	71,64%
Overijssel	35,61%	64,39%
Zeeland	40,85%	59,15%
Zuid-Holland	20,09%	79,91%

Tabel 14: Vergelijking geografische en thematische programma's

De variatie is voor het overgrote deel te herleiden tot verschillen in de benutting van Horizon2020. De provincies Groningen, Noord-Brabant en Zuid-Holland scoren daarin beduidend hoger dan andere provincies. Het relatief hoge aandeel van thematische programma's in Zeeland komt daarentegen geheel voort uit één zeer omvangrijk CEF-project.

5.3 Verworven euro's ten opzichte van het Bruto Regionaal Product

Op basis van vergelijkbare analyses voor andere Nederlandse provincies blijkt dat de score van Gelderland goed is ten opzichte van de andere Nederlandse provincies wanneer we de verworven euro's afzetten tegen het BRP.²

Provincie	Subsidie t.o.v. BRP / gehele periode	Subsidie t.o.v. BRP / per jaar
Groningen	0,98%	0,27%
Zeeland	0,78%	0,21%
Gelderland	0,75%	0,21%
Zuid-Holland	0,74%	0,20%
Limburg	0,67%	0,18%
Overijssel	0,66%	0,18%
Flevoland	0,51%	0,14%
Noord-Brabant	0,48%	0,13%
Drenthe	0,34%	0,09%
Friesland	0,32%	0,09%

Tabel 15: Vergelijking percentage BRP

² Bedrag uit de inventarisatie afgezet tegen het Bruto Regionaal Product 2014 tot en met 2017 (bron: CBS), berekend naar periode van desbetreffende inventarisatie

Bijlagen

Bijlage 1

Multiplier

Van veel Europese programma's zijn alleen de verstrekte subsidiebedragen bekend en niet de totale projectomvang. Die totale omvang zou een beter beeld geven van de gehele impact van de geïnventariseerde projecten op Gelderland. Bovendien is per project de projectomvang noodzakelijk als input voor het berekenen van de werkgelegenheid. Op basis van ervaringen is per Europees programma een gemiddeld subsidiepercentage bepaald, op basis waarvan de projectomvang wordt berekend. De subsidiepercentages vertaalt ERAC in een multiplier per programma. Deze zijn weergegeven in tabel 16.

Op basis van de verleende Europese subsidie per programma in Gelderland en met gebruikmaking van de gemiddelde multiplier per programma, geldt dat de multiplier voor Gelderland op dit moment **1,58** bedraagt.

Europees programma	Multiplier
AMIF	2,00
CEF	2,22
COSME	1,43
COST	1,00
Creative Europe	2,00
EFMZV	2,00
ELFPO	2,86
Erasmus+	1,00
ESF - Actieve Inclusie	2,00
ESF - Duurzame inzetbaarheid	2,00
Europe for Citizens	2,00
Eurostars	2,00
Horizon 2020 - COFUND	1,18
Horizon 2020 - Coordination and Support Action	1,18
Horizon 2020 - ERC Grant	1,18
Horizon 2020 - Innovation Action	1,18
Horizon 2020 - Marie Curie	1,18
Horizon 2020 - Research & Innovation Action	1,18
Horizon 2020 - SME	1,18
Interreg VA Duitsland-Nederland	2,00
Interreg VB Noordzee	2,00
Interreg VB North West Europe	2,00
Interreg VC Europe	1,48
Kansen voor West II (OP West)	2,86
LIFE	1,48
OP Noord	2,86
OP Oost	2,86
OPZuid	2,86

Tabel 16: Multiplier per programma

Van verkenning naar impact

Regionale ontwikkeling
Projecten en financiering
Europa
Innovation

www.erac.nl

